

## บทที่ ๓

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ในครั้งนี้จะใช้กระบวนการศึกษาหรือระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Designs) วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) และระหว่างวิธีวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative) เป็นหลัก<sup>๑</sup> โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ นำผลการวิจัยเชิงปริมาณไปทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีแบบสอบถาม (Questionnaire) และ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

#### ๓.๑ รูปแบบการวิจัย

วิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Designs) ระหว่างวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

##### ๓.๑.๑ การวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research)

๑)การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants)ได้แก่นายกองคการบริหารส่วนตำบล/ปลัดตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล/หัวหน้าแผนนโยบายบาลตำบล ในเขตบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดตาก จังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเอากลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดจำนวน ๒๐ คน

๒) สังเคราะห์และสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

##### ๓.๑.๒ วิธีวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research)

๑) ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒) ศึกษาองค์ประกอบของยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และครู ที่อาศัยอยู่ในการปกครอง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตพื้นที่ในภาคเหนือตอนล่าง โดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน ๒๔๖ ชุด

---

<sup>๑</sup> อองอาจ ฉัยพัฒน์, การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิงปริมาณเชิงคุณภาพและผสมผสานวิธีการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑), หน้า ๒๕๓.

## ๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก

### ๓.๒.๑ การวิจัยเชิงคุณภาพ

**ผู้ให้ข้อมูลหลัก** ผู้วิจัยได้กำหนดเอาประชากรที่อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นในด้านต่าง ๆ ในปีการงบประมาณ ๒๕๕๔ ซึ่งในแต่ละจังหวัดทางภาคเหนือตอนล่างผู้วิจัยได้คัดเลือกเอาเพียงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ซึ่งประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังต่อไปนี้

- ๑.นายวิฑูรย์ ภูรินาพันธ์                      นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน อำเภอสามเภา จังหวัดตาก
- ๒.นายธนพล แก้วโน                            ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน อำเภอสามเภา จังหวัดตาก
- ๓.นางสนธยา กัณทวงษ์                        รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน อำเภอสามเภา จังหวัดตาก
- ๔.พ.อ.อ.มานพ หลั่งสีโย                      ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน อำเภอสามเภา จังหวัดตาก
- ๕.นายมนตรี พร้อมวงศ์                        นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระเจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
- ๖.นายประสาร รอบุญ                           ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระเจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
- ๗.นางนารีเลาห์ โรจน์กุล                      ปลัดนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระเจงอำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
- ๘.นางสาวธนสิลป์ คำปัน                      เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระเจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
๙. นายพรเทพ ชุ่มกลัด                        เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลปากโทก อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก
- ๑๐.นายประคอง เพียงพิมาย                   นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากโทก อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก
- ๑๑.นายจริญ แก้วทุม                        ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากโทก อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก
- ๑๒.นางอัจฉรา ปานพ่วง                      ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากโทกอำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก

- ๑๓.นายดำเนิน อินทะเรืองรุ่ง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์
- ๑๔.นายภูวนารถ แก้วอาณา ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์
- ๑๕.นางสาวภาวนิชา นาคเลี้ยง รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์
- ๑๖.ว่าที่ ร.ต.จิตตการ อุปหล้า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์
๑๗. นายพรหมมา กิที นายกองค้การบริหารส่วนตำบลปากดุกอำเภอล่มสั๊ก จังหวัดเพชรบูรณ์
๑๘. นายอนันต์ เส็งแส้ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากดุกอำเภอล่มสั๊ก จังหวัดเพชรบูรณ์
๑๙. นายสุวิทย์ โสภา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากดุกอำเภอล่มสั๊กจังหวัดเพชรบูรณ์
๒๐. นางกิตติภานต์ บุรพจนานท์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากดุกอำเภอล่มสั๊กจังหวัดเพชรบูรณ์

๒) ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้มาจากการได้รับรางวัลดีเด่น แต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลภาคเหนือตอนล่าง

ตารางที่ ๓.๑ แสดงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัล

| ลำดับ | ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น                                | รางวัลที่ได้รับ                        | ปี พ.ศ.ที่ได้รับรางวัล |
|-------|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------|------------------------|
| ๑     | องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน อำเภอสามเภา จังหวัดตาก         | การส่งเสริมคุณจริยธรรม ดีเด่น          | ๒๕๕๔                   |
| ๒     | องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย | ส่งเสริมอาชีพ ศิลปะ และวัฒนธรรม ดีเด่น | ๒๕๕๔                   |
| ๓     | องค์การบริหารส่วนตำบลปากโทก อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก       | การปกครองส่วนท้องถิ่น ดีเด่น           | ๒๕๕๔                   |
| ๔     | องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี อำเภอทองแสนทอง จังหวัดอุตรดิตถ์  | ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ดีเด่น        | ๒๕๕๔                   |
| ๕     | องค์การบริหารส่วนตำบลปากดุก อำเภอล่มสั๊ก จังหวัดเพชรบูรณ์   | ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ดีเด่น        | ๒๕๕๔                   |

### ๓) ประชากรในการวิจัย

**ประชากร** คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และครู จำนวน ๒๔๖ คน

ตารางที่ ๓.๒ แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

| ลำดับ | หน่วยงานที่ใช้ในการวิจัย       | จำนวนประชากร<br>(คน) | กลุ่มตัวอย่าง<br>(คน) |
|-------|--------------------------------|----------------------|-----------------------|
| ๑     | องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมัน   | ๔๕                   | ๔๐                    |
| ๒     | องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระจง | ๖๐                   | ๕๒                    |
| ๓     | องค์การบริหารส่วนตำบลปากโทก    | ๘๐                   | ๖๖                    |
| ๔     | องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี     | ๕๕                   | ๔๘                    |
| ๕     | องค์การบริหารส่วนตำบลปากดุก    | ๔๕                   | ๔๐                    |
|       | <b>รวม</b>                     | <b>๒๘๕</b>           | <b>๒๔๖</b>            |

### ๓.๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

#### ๓.๓.๑ การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

**๑) แบบสัมภาษณ์ (Interview)** เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structure In-dept Interview) เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยมีสาระสำคัญดังนี้ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

**๒) การสร้างเครื่องมือการวิจัย** ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กร แล้วนำมาร่างข้อคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์จากนั้นนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์ ในส่วนของความสอดคล้องกับเนื้อหาและทฤษฎีและนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ ต่อจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ และข้อคำถามมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

#### ๓.๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

##### ๑) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ รวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแนววัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด ดังมีรายละเอียดแบ่งเป็น ๕ ตอน คือ

**ตอนที่ ๑:** แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และความเกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๕ ข้อ

**ตอนที่ ๒:** แบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ด้วย

**ตอนที่ ๓ :**แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน ๔๐ ข้อ

สำหรับแบบสอบถามตอนที่ ๒,๓ ในแต่ละข้อเป็นชนิดมาตรวัดแบบรวมคะแนน (Summated Rating Scale) ของเรนลิส ลิเคิร์ท หรือเรียกว่า มาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert type)<sup>๒</sup> แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

|                 |                 |   |
|-----------------|-----------------|---|
| ระดับมากที่สุด  | ให้คะแนนเท่ากับ | ๕ |
| ระดับมาก        | ให้คะแนนเท่ากับ | ๔ |
| ระดับปานกลาง    | ให้คะแนนเท่ากับ | ๓ |
| ระดับน้อย       | ให้คะแนนเท่ากับ | ๒ |
| ระดับน้อยที่สุด | ให้คะแนนเท่ากับ | ๑ |

การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยซึ่งใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้โดยเกณฑ์<sup>๓</sup> ดังนี้

|                     |                             |
|---------------------|-----------------------------|
| ค่าคะแนนเฉลี่ย      | ความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย      |
| ๔.๕๐ – ๕.๐๐ หมายถึง | ระดับการบริหารใช้มากที่สุด  |
| ๓.๕๐ – ๔.๔๙ หมายถึง | ระดับการบริหารใช้มาก        |
| ๒.๕๐ – ๓.๔๙ หมายถึง | ระดับการบริหารใช้ปานกลาง    |
| ๑.๕๐ – ๒.๔๙ หมายถึง | ระดับการบริหารใช้น้อย       |
| ๑.๐๐ – ๑.๔๙ หมายถึง | ระดับการบริหารใช้น้อยที่สุด |

**ตอนที่ ๔:** เป็นคำถามปลายเปิด (Opened - ended) ประเด็นปัญหาและผลกระทบการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในเขตจังหวัดภาคกลางตอนล่างเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดง ข้อเสนอแนะเป็นอย่างไร

<sup>๒</sup>สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์, ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับประศาสนศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สมาธรรม, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๐.

<sup>๓</sup>ชูศรี วงศ์รัตนะ, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิต, ๒๕๔๑), หน้า ๕๑.

**ตอนที่ ๕:** เป็นคำถามปลายเปิด (Opened - ended) ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา  
ธรรมาภิบาล เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดง ข้อเสนอแนะเป็นอย่างไร

## ๒) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑) ศึกษาหลักการและทฤษฎี ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่  
เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และ  
ผลงานการวิจัยที่เคยมีผู้ดำเนินการวิจัยเอาไว้

๒) กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจาก  
อาจารย์ที่ปรึกษาคุณุณิพนธ์

๔) สร้างเครื่องมือ

๕) นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาคุณุณิพนธ์  
และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่ม  
ตัวอย่างประชากรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาสมมติฐานความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗) ปรับปรุงแก้ไข

๘) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวม  
ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

## ๓) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีการพัฒนายุทธศาสตร์  
อะไรบ้าง

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลมีกระบวนการในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์  
อย่างไร มีความสำเร็จมากน้อยเพียงไร

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การส่วนตำบลในรูปแบบของ SWOT ในด้าน  
สังคม, ด้านเศรษฐกิจ, ด้านวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินแก้ไข  
อย่างไรบ้าง

๔. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กร  
บริหารส่วนตำบลที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างไร

๕. ท่านคิดว่าการดำเนินและปฏิบัติทำยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนตำบลควร  
ประยุกต์หลักธรรมพระพุทธศาสนาข้อใดบ้าง

(๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาคุณินิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

(๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาคุณินิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item-Objective Congruence : IOC)<sup>๔</sup> ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ซึ่งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา ดร.

อาจารย์ประจำ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.โกนิญฐ์ ศรีทอง

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

หัวหน้า ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์

อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะ

สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ

ราชวิทยาลัยผู้อำนวยการหน่วยวิทยบริการ

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ จังหวัด

ระยอง

ผศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น

อาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะ

สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา

จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อาจารย์ ดร.พิเชฐ หังโต

หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้อำนวยการหน่วยวิทยบริการคณะ

สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม จังหวัด

ราชบุรี

<sup>๔</sup>บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.

(๓) หาคความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓๐ คนเพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)<sup>๕</sup>

(๔) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาฯ อนุมัติเพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

### ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

#### ๓.๔.๑ การวิจัยเชิงคุณภาพ

##### ๑) การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพมีขั้นตอนดังนี้

(๑) ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการรวบรวมจากหนังสืออ้างอิงทางพระพุทธศาสนาต่างๆจากพระไตรปิฎก (ภาษาไทย) ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการรวบรวมจากหนังสือวารสาร บทความงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวกับหลักการแนวคิด เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนข้อมูลทางสถิติที่รวบรวมโดยหน่วยงานราชการหรือสถาบันการศึกษา และแหล่งข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ

อนึ่ง ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบทความงานวิจัยในวารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ แล้ว ทำให้เห็นกรอบแนวคิด ประเด็นปัญหาของการวิจัย จากเอกสารที่ได้มีการทบทวนก่อนหน้านี้ หลังจากที่ได้ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และจากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๑) จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยให้แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In – depth Interview Guide) แยกระหว่างกลุ่มนายก อบต.

ที่เป็นผู้บริหารกับข้าราชการ และพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยต้องการ

(๒) ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆจำนวนอย่างน้อย ๕ ท่านเช่นด้านการพัฒนา เป็นต้นในการตรวจเครื่องมือการวิจัยว่ามีความเที่ยงตรงและสามารถใช้ในการเก็บข้อมูลได้หรือไม่

---

<sup>๕</sup>Cronbach, Lee J., *Aptitudes and Instructional Methods. A Handbook for Research on Interactions*, (Wiley & Sons New York, 1971), p.213

(๓)ติดต่อขอหนังสือจากหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่จะเข้าสัมภาษณ์

(๔) นำส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยกำหนดวันที่จะไปขอสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

(๕) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสัมภาษณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

## ๒. การสัมภาษณ์ (Interview)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการ (Semi-formal interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal interview) ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จึงมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑) **ขั้นเตรียมการสัมภาษณ์** ได้แก่ ก่อนลงสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้เริ่มต้นด้วยการนัดหมายวัน เวลาที่จะสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับขอเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมกันนั้น ผู้วิจัยจะต้องศึกษาประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เตรียมและศึกษาวิธีใช้เครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

๒) **ขั้นดำเนินการสัมภาษณ์** ได้แก่ ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะสนทนาสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ อธิบายเหตุผลและขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะที่สัมภาษณ์ ขออนุญาตใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อใช้อ้างอิงในการสัมภาษณ์ รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่างๆ ที่บันทึกเสียงไว้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ หากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์ที่จะให้บันทึกเสียงในช่วงใด ผู้วิจัยก็จะไม่บันทึกเสียงเลยการสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษา รวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์การศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์การปกครองส่วน

### ๓.๔.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

ในงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๑) จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยให้แบบสอบถาม (Questionnaire) ตรงตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแจกแบบสอบถาม

(๒) ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆจำนวนอย่างน้อย๔ท่านเช่นด้านการบริหารองค์กร เป็นต้นในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยว่ามีความเที่ยงตรงและสามารถใช้ในการเก็บข้อมูลได้หรือไม่

(๓)ติดต่อขอหนังสือจากหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงนายก อบต. ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคเหนือตอนล่าง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะเข้าแจกแบบสอบถาม (Questionnaire)

(๔) นำส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล/ ปลัดตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล/หัวหน้าแผนนโยบาย บาลตำบลกำ/ผู้ใหญ่บ้าน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่างทั้ง ๕ จังหวัดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยกำหนดวันที่จะไปขอแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ด้วยตนเอง

(๕) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม (Questionnaire) แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

### ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การพัฒนาและกระบวนการบริหาร ที่ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน (Target) การระบุงานที่ต้องปฏิบัติให้ ชัดเจน (Work)การระบุทรัพยากรการจัดการที่เหมาะสม (Resource)การกำหนดบทบาทหน้าที่ของ ผู้เกี่ยวข้อง (Function)กิจกรรมการดำเนินงานและการประเมินผล (Assessment)และยุทธศาสตร์ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ หลัก นิติธรรม, หลักคุณธรรม, หลักความโปร่งใส, หลักการมีส่วนร่วม, หลักความรับผิดชอบ และหลักความ คำนึงถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ลึก(In- depth Interview : IDI) โดยใช้ เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique) และการวิเคราะห์ข้อมูล นั้นผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้การประมวลผลด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เสนอข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis มาร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ตามหลักธรรมาภิบาลและนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมานำเสนอ เขียนเป็นความเรียงต่อไป